

Ime predpisa:

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje - osnutek

Št. zadeve:

007-69/2024

EVA 2024-2570-0024

Datum objave:

17. 04. 2024

Rok za sprejem mnenj in pripomb:

6. 05. 2024

E-naslov za pripombe iz javne obravnave:

gp.mope@gov.si

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje so šesti odstavek 24. člena in prvi odstavek 320. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) ter enajsti in štirinajsti odstavek 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 81/22 – sklep US).

2. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Uredba o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Ur. l. RS, št. 132/22, v nadaljnjem besedilu: uredba) je stopila v veljavo 29. oktobra 2022. Glavni namen uredbe je zmanjšati onesnaževanje okolja s plastičnimi proizvodi za enkratno uporabo. Zato je v veljavni uredbi predpisanih več ukrepov za doseg tega cilja, eden od glavnih ukrepov pa je uvedba proizvajalčeve razširjene odgovornosti za proizvajalce, ki dajejo na trg plastične proizvode za enkratno uporabo določeni v delu C Priloge 1 Uredbe. Proizvajalci so v okviru proizvajalčeve razširjene odgovornosti dolžni sorazmerno finančno prispevati k stroškom čiščenja smetenja javnim sistemom in ozaveščanju potrošnikov o negativnem vplivu smetenja na okolje ter na zdravje ljudi in živali. Sorazmeren finančni prispevek proizvajalca k čiščenju smetenja je odvisen od njegovih količin danih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na trg v RS in od same sestave smeti na javnih površinah ter višine stroškov čiščenja smetenja, ki jih imajo na državnem in lokalnem nivoju javni sistemi za vzdrževanje in čiščenje javnih površin.

Za sorazmerno porazdelitev stroškov čiščenja smetenja so se morali proizvajalci pri Agenciji RS za okolje registrirati, s 1.1.2023 so morali pričeti tudi voditi evidenco o plastičnih proizvodih za enkratno uporabo danih na trg v RS ter se za izpolnjevanje finančne obveznosti vključiti v skupni načrt nosilca skupnega načrta in mu tudi poročati o količinah plastičnih proizvodov za enkratno uporabo danih na trg v RS za leto 2023.

Na ministrstvu smo po pregledu registracije proizvajalcev ter prvega poročanja o danih plastičnih proizvodih za enkratno uporabo na trg v RS za leto 2023 ugotovili, da je kljub zelo številnim predstavitvam uredbe, prvo leto poročanje proizvajalcev pomanjkljivo bodisi zaradi nepoznavanja uredbe bodisi zaradi izogibanja novim obveznostim. Glavni razlog nezaupanja proizvajalcev do izvajanja finančnih obveznosti iz uredbe pa je pomanjkljivost podatkov o višini stroškov čiščenja smetenja občin, ki podatke kljub pozivom ministrstva, ne posredujejo.

Zaradi težav pri izvajanju uredbe in skrbi, da finančno breme stroškov čiščenja ne bo sorazmerno razdeljeno med proizvajalce, ki dajejo plastične proizvode za enkratno uporabo na trg v RS, se rok za plačilo navedenih obveznosti premakne za eno leto, v tem času pa pridobi podatke o stroških občin in izvede inšpekcijski nadzor pri proizvajalcih, ki še niso začeli izpolnjevati obveznosti.

V predlogu uredbe se spremeni tudi način obveščanja o stroških čiščenja smetenja. Za razliko od veljavne uredbe občine in upravljavca cest posredujejo ministrstvu najprej obvestilo o stroških čiščenja smetenja na novem predpisanem obrazcu skupaj z dokazili o opravljenih storitvah. Dokumentacijo pregleda ministrstvo skupaj s skupnimi načrti. V kolikor je dokumentacija popolna, skupni načrt izračuna višino stroškov za čiščenje smetenja odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in o tem obvesti občino, ki izda račun za plačilo sorazmernih stroškov čiščenja smetenja. V primeru, da dokumentacija občin ali javnih upravljavcev cest ni popolna, se ju pozove k dopolnitvi. Rok za dopolnitev dokumentacije je 15 dni.

V Uredbi se popravljata tudi dva napačna sklica in manjkajoča beseda.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. in 2. členu:

se v predlaganih spremembah in dopolnitvah Uredbe popravljata napačna sklica v petem odstavku 16. člena in v delu E Priloge 1 Uredbe ter manjkajoča beseda v četrtem odstavku 16. člena Uredbe.

K 3. členu:

V 3. členu se spremeni način obveščanja o stroških čiščenja smetenja v primerjavi s sedaj uveljavljeno uredbo. Občina in upravljavca cest do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto najprej ministrstvu posredujeta obvestilo o stroških čiščenja smetenja na novem predpisanem obrazcu v prilogi 6 skupaj z dokazili o opravljenih storitvah. Dokumentacijo pregleda ministrstvo skupaj s skupnimi načrti. V kolikor je dokumentacija popolna, skupni načrt izračuna sorazmerno višino stroškov za čiščenje smetenja odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo v skladu s predpisano metodologijo v uredbi in o tem obvesti občino ali upravljavca cest, ki na podlagi obvestila izda račun za plačilo sorazmernih stroškov čiščenja smetenja. Nosilec skupnega načrta v 30 dneh občini ali upravljavcema cest plača račun. V primeru, da dokumentacija občin ali javnih upravljavcev cest ni popolna, se ju pozove k dopolnitvi. Rok za dopolnitev dokumentacije je 15 dni.

K 4. členu:

Občina in upravljavec državnih cest prvič pošljeta ministrstvu podatke na obrazcu z dokazili iz 3. člena te uredbe do 30. aprila 2025 za leto 2024 ter izdata prvič račun v letu 2025 za leto 2024.

K 5. členu:

V 5. členu se določi, da nosilec skupnega načrta v imenu njihovih proizvajalcev v skladu s predpisano metodologijo prvič krije stroške občini in upravljavcu državnih cest v letu 2025 za leto 2024.

K 6. členu

se glede na dinamiko sporočanja podatkov in dokazil v letu 2025 za leto 2024 za stroške čiščenja smetenja občin ali upravljavcev cest spremeni proizvajalcem dinamika plačila stroškov v letu 2025 za leto 2024.

K 7. členu:

se določa čas veljavnosti sprememb in dopolnitev Uredbe na naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

PREDLOG
(EVA 2024-2570-0024)

Na podlagi šestega odstavka 24. člena in prvega odstavka 320. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) ter enajstega in štirinajstega odstavka 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 81/22 – sklep US) Vlada Republike Slovenije izdaja

**Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o
zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na
okolje**

1. člen

V Uredbi o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list RS, št. 132/22) se v 16. členu v četrtem odstavku za besedilom “v evidenco” doda beseda “skupnih”.

V petem odstavku se beseda “drugega” nadomesti z besedo “prvega”.

2. člen

V prvem stavku dela E Priloge 1 se število “17.” nadomesti s številom “20.”

3. člen
(stroški nosilca skupnega načrta)

V 10. členu se četrty, peti in šesti odstavek spremenijo tako, da se glasijo.

» (4) Občina ministrstvu do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto pošlje podatke na obrazcu iz Priloge 6A te uredbe s pripadajočimi dokazili o opravljenih storitvah, ki potrjujejo opravljeno dejavnost čiščenja smetenja, posebej za strošek dejavnosti zbiranja smeti iz javnih sistemov na javnih površinah in posebej strošek za dejavnost čiščenja javnih površin.

(5) Upravljavca državnih cest ministrstvu do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto pošlje podatke na obrazcu iz Priloge 6B te uredbe s pripadajočimi dokazili o opravljenih storitvah, ki potrjujejo opravljeno dejavnost čiščenja smetenja, posebej za strošek dejavnosti zbiranja smeti iz javnih sistemov na javnih površinah in posebej strošek za dejavnost čiščenja javnih površin.

(6) Ministrstvo skupaj z nosilci skupnih načrtov iz tretjega odstavka tega člena pregleda prispele podatke iz prejšnjega in četrtega odstavka ter v primeru nepopolnih podatkov ali dokazil občino ali upravljavca cest pozove k dopolnitvi dokumentacije, ki jo predložita v roku 15 dni po prejemu obvestila ministrstva.«.

Za dosedanjim šestim odstavkom se dodajo novi sedmi do deveti odstavek, ki se glasijo:

» (7) V primeru popolne dokumentacije nosilec skupnega načrta v roku 15 dni pošlje občini in upravljavcu državnih cest obvestilo o izračunu stroškov čiščenja smetenja v skladu z metodologijo izračuna iz podpoglavja 3.3 priloge 3 te uredbe in upoštevanjem deležev iz prvega in drugega odstavka 11. člena te uredbe, pri čemer deleži iz drugega odstavka 11. člena te uredbe za izračun stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja veljajo tri leta do izvedbe naslednjih sortirnih analiz.

(8) Občina in upravljavec državnih cest v 15 dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka izdata nosilcu skupnega načrta račun za plačilo stroškov čiščenja smetenja.

(9) Nosilec skupnega načrta v imenu njihovih proizvajalcev v skladu s predpisano metodologijo plača stroške občini in upravljavcu državnih cest v 30 dneh po prejemu računa iz prejšnjega odstavka.«.

PREHODNE DOLOČBE

4. člen

(prilagoditev občine in upravljavcev cest za obvestilo in izdajo računa)

(1) »Občina in upravljavec državnih cest prvič pošljeta ministrstvu podatke iz četrtega in petega odstavka 10. člena te uredbe do 30. aprila 2025 za leto 2024.«

(2) »Občina in upravljavec državnih cest prvič izdata račun iz osmega odstavka 10. člena te uredbe nosilcu skupnega načrta v letu 2025 za leto 2024.«

5. člen

(prilagoditev nosilca skupnega načrta za plačilo računa)

(3) »Nosilec skupnega načrta v imenu njihovih proizvajalcev v skladu s predpisano metodologijo prvič krije stroške občini in upravljavcu državnih cest v skladu z devetim odstavkom 10. člena te uredbe v letu 2025 za leto 2024.«

6. člen

(prilagoditev proizvajalca za plačevanje stroškov)

V 36. členu se za besedilom člena, ki postane prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:
»(2) Ne glede na prejšnji odstavek, proizvajalec, ki daje na trg v RS plastični proizvod za enkratno uporabo iz dela C priloge 1 te uredbe, začne prvič plačevati stroške iz 2. in 3. točke prvega ter 2. točke drugega odstavka 9. člena te uredbe za leto 2024.«.

KONČNA DOLOČBA

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne 10. aprila 2024

EVA 2024-2570-0024

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

PRILOGA 6

PRILOGA 6A

Obrazec s podatki občine in stroških čiščenja smetenja iz četrtega odstavka 10. člena te uredbe

V obrazec se zneski vpisujejo brez DDV.

IME OBČINE			
POROČANJE ZA KOLEDARSKO LETO			
ŠTEVILO PREBIVALCEV			
NAZIV IZVAJALCA JAVNE SLUŽBE VZDRŽEVANJA IN ČIŠČENJA JAVNIH POVRŠIN			
NASLOV IZVAJALCA			
VIŠINA CELOTNEGA PRORAČUNA OBČINE			
VIŠINA PRORAČUNA ZA JAVNO SLUŽBO ČIŠČENJA IN VZDRŽEVANJA JAVNIH POVRŠIN			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA (PRAZNJENJE KOŠEV)			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA (POMETI)			
POVRŠINA JAVNIH POVRŠIN (km ²)			
ŠTEVILO KOŠEV NA JAVNIH POVRŠINAH			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA V PRETEKLIH TREH LETIH (PRAZNJENJE KOŠEV)	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA V PRETEKLIH TREH LETIH (POMETI)	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:
OPOMBE			

Priloge: dokazila iz četrtega odstavka 10. člena te uredbe

PRILOGA 6B

Obrazec s podatki upravljalca cest in stroških čiščenja smetenja iz petega odstavka 10. člena te uredbe

V obrazec se zneski vpisujejo brez DDV.

POROČANJE ZA KOLEDARSKO LETO			
NAZIV IZVAJALCA JAVNE SLUŽBE VZDRŽEVANJA IN ČIŠČENJA JAVNIH POVRŠIN			
NASLOV IZVAJALCA			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA (PRAZNJENJE KOŠEV)			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA (POMETI)			
POVRŠINA JAVNIH POVRŠIN (km ²)			
ŠTEVILO KOŠEV NA JAVNIH POVRŠINAH			
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA V PRETEKLIH TREH LETIH (PRAZNJENJE KOŠEV)	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:
ZNESEK PORABLJENIH SREDSTEV ZA ČIŠČENJE SMETENJA V PRETEKLIH TREH LETIH (POMETI)	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:	LETO: ZNESEK:
OPOMBE			

Priloge: dokazila iz petega odstavka 10. člena te uredbe